

Regionfullmäktige

Motion: Afasihus i Jönköpings län

I en motion till Landstingsfullmäktige föreslår Kjell Ekelund, Mona-Lisa Hagström Svensson och Desiré Törnqvist samtliga Socialdemokraterna att fullmäktige beslutar

- att utreda förutsättningar för att tillsammans med kommunerna skapa mötesplatser för social gemenskap, språk- och kommunikationsträning för de personer och närstående som har dessa behov.

Motionen har skickats till Hälso- och sjukvårdsutskottet för synpunkter.

Utskottets beredning

Afasi innebär att man har språkliga svårigheter till exempel att man har svårt att prata och skriva, att räkna, eller förstå talat och skrivet språk. Afasi uppstår efter en hjärnskada, oftast stroke men kan också bero på att man skadat huvudet vid en olycka eller av en hjärntumör. Afasi drabbar nära 12000 personer per år i Sverige. För de flesta minskar besvären med tiden och för några försvinner de helt, men många har kvar svårigheterna och är i behov av långvarig rehabilitering och kommunikationsträning även efter avslutad hälso- och sjukvård.

I vårt län finns bland annat studiecirklar i Nässjö, Vetlanda, och Eksjö där kommunikation tränas i grupp men där man även testar aktiviteter som mindfulness och rörelser till musik. I länet verkar afasiföreningen för fler mötesplatser med logopedstöd, samt utveckling av e-tjänster och talstöd. Utskottet har under sin beredning fått information om rehabiliteringen av afasipatienter i Jönköpings län.

Utskottet har även gjort en studieresa till Afasihuset i Örebro. Afasihuset drivs av Afasiföreningen i Örebro län och finansieras av Örebro läns landsting och Örebro kommun.

Målgruppen för Afasihusets verksamhet är vuxna i Örebro län med diagnosen afasi. Personerna ska ha behov av fortsatta rehabiliteringsinsatser efter avslutad akut hälso- och sjukvård och/eller behov av att återskapa en social gemenskap med andra. För att kunna delta i Afasihusets olika aktiviteter krävs ingen remiss,

men en diagnostiserad afasi. Rehabiliteringen sker i gruppform och är avgiftsfri. I verksamheten finns logoped, arbetsterapeut, hälsopedagog och kurator anställda.

Gruppverksamheten har plats för 12 deltagare/dag och bedrivs tre dagar i veckan. Hur många dagar i veckan man deltar är individuellt, det beror på vilket behov man har och hur mycket man orkar med. Deltagarnas tränas och stimuleras att tala, läsa, skriva, räkna samt utföra olika uppgifter till exempel att planera inköp och att laga en måltid. Träningen i grupp gör att deltagarna bättre kan hantera och kompensera för sin afasi. Deltagandet i gruppverksamheten är maximerat till två år.

I Afasihuset finns även öppen verksamhet och där arrangeras fria studiecirklar. Huset fungerar dessutom som en mötesplats för personer med afasi och deras anhöriga. Individuell datorträning ger möjlighet att träna språkliga, kommunikativa och kognitiva färdigheter. Här finns möjlighet att prova på ny teknik som rör kommunikation t.ex. alternativ telefoni.

Utskottet ser Afasihuset i Örebro som ett positivt exempel som erbjuder både professionell rehabilitering och möjligheter till mötesplats, gemenskap och aktiviteter i föreningsregi. Afasiföreningen i Jönköpings län efterfrågar just liknande mötesplatser och logopedstöd, som främjar social gemenskap och livsrehabilitering. Utskottet anser att det vore önskvärt att undersöka möjligheterna till samverkan kring en sådan verksamhet i Jönköpings län.

Förslag till beslut

Utskottet föreslår att fullmäktige beslutar

att bifalla motionen.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSUTSKOTTET JÖNKÖPING

Urban Blomberg
Ordförande

Charlotte Jerkelund
Utskottssekreterare

Hälso- och sjukvårdsutskottet Jönköping

§§ 61-68

Tid: 2014-12-10, 10:00-12:40

Plats: Sal A, Landstingets kansli

§65 *Motion: Afasihus i Jönköpings län*

LJ2014 I en motion till Landstingsfullmäktige föreslår Kjell
/920 Ekelund, Mona-Lisa Hagström Svensson och Desiré
Törnqvist samtliga Socialdemokraterna att fullmäktige
beslutar

- att utreda förutsättningar för att tillsammans med kommunerna skapa mötesplatser för social gemenskap, språk- och kommunikationsträning för de personer och närstående som har dessa behov.

Motionen har skickats till Hälso- och sjukvårdsutskottet för synpunkter.

Utskottet besökte Afasihuset i Örebro i samband med sin studieresa och fick ett väldigt gott intryck av verksamheten.

Nu medverkar Annika Löfstedt och Anna Aronsson för att ge information om rehabilitering och behov för personer med afasi Landstinget i Jönköpings län.

Afasi är ofta en konsekvens av stroke, liksom i resten av landet så har det blivit vanligare men stroke i yngre åldrar. 35 procent av alla afasipatienter är i arbetsför ålder. Det finns sannolikt ett mörkertal av personer i på särskilda boenden som inte bedöms eller behandlas för afasi.

Kortsiktiga behov hos personer med afasi och deras närstående är bland annat: information, fungerande kommunikationssätt, språklig rehabilitering

Långsiktiga behov är att: upprätthålla språklig och kommunikativ förmåga, coping - ny livssituation, social samvaro.

Insatser i slutenvård, tex bedömning, information och behandling av funktion är välfungerande, men har ett ökat remisstryck.

I öppenvården finns det brister i resurser i hela länet.

Hälsa- och sjukvårdsutskottet Jönköping

§§ 61-68

Tid: 2014-12-10, 10:00-12:40

Möjligheter till livslång rehabilitering, mötesplatser och stöd till närstående saknas i länet. Som en konsekvens av detta förekommer det att patienter återremitteras till logopedmottagningar, trots att de färdigbehandlats där. Se bilaga 2.

Planeringsgruppen gav vid sitt sammanträde den 23 november sekreteraren i uppdrag att ta fram ett förslag till yttrande som skickades med handlingarna inför sammanträdet. Ny information i ärendet angående rehabilitering för afasipatientern lämnas i protokollet, se ovan.

Utskottet beslutar

- att yttra sig enligt förslaget och därmed bifalla motionen.

Vid protokollet

Charlotte Jerkelund

Justeras

Urban Blomberg

Johanna Gustavsson

Rätt utdraget,
Intygar

Charlotte Jerkelund

MOTION

Afasihus i Jönköpings län

Varje år drabbas ca 12 000 personer i Sverige av afasi.
Av dessa är ca 35 % i yrkesverksam ålder. För de allra flesta blir någon form av kommunikativ funktionsnedsättning bestående.

Afasi är en språkstörning till följd av en förvärvad hjärnskada. Orsaken till afasi kan vara stroke, dvs. hjärnblödning eller hjärninfarkt, skallskada, hjärntumör m.m.

Vid afasi har man svårigheter att tala, förstå talat språk, läsa och eller skriva.
Afasi är en funktionsnedsättning som påverkar vardagen för den som drabbats och dennes närstående.

När en person drabbas av afasi blir vårdinsats på sjukhus och rehabilitering. Men det räcker inte. Vad som behövs efter rehabiliteringen i Jönköpings läns landsting är en mötesplats där rehabiliteringen i någon form kan fortsätta för de drabbade och deras anhöriga.

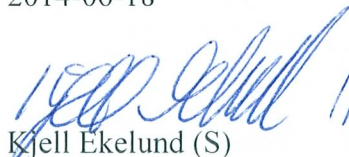
I Örebro har landstinget och kommunen ett Afasihus där verksamheten består av individualiserad gruppträning och social gemenskap efter avslutad hälso- och sjukvård. Erfarenheten visar att för att de allra flesta krävs livslång språkträning för en person med afasi. Syftet är att träna i en social gemenskap.

Vi tror att det vore bra att ha en verksamhet som skapar en värdig vardag för det växande antal personer som drabbas av afasi under arbetsför ålder.

Vi föreslår Landstingsfullmäktig besluta:

– Att utreda förutsättningar för att tillsammans med kommunerna skapa mötesplatser för social gemenskap, språk- och kommunikationsträning för de personer och närstående som har dessa behov.

2014-06-18

Kjell Ekelund (S)

Mona-Lisa Hagström Svensson (S)

Desiré Törnqvist (S)